

Pamatan-on magprotesta batok sa pabaya, inutil kag pasistang rehimeng Duterte!

Miserable ang palaabuton sang pumuluyong Pilipino sa nagakrisis nga sosyedad tuga sang monopolyo nga kontrol sang dumuluong sa ekonomiya kag pyudal nga pagpanghimulos sa kaumhan dala sang mala-kolonyal kag malapyudal nga sistema. Indi malipod ang hayag nga kamatuoran nga nagalala ang pag-antus sang pamatan-on kag estudyante nga Pilipino. Sa malawig nga mga tinuig, padayon nga ginadingutan ang mga pamatan-on kag estudyante sang ila sandigan nga demokratiko nga mga kinamatarung sa kalidad kag libre nga edukasyon.

Sa idalum sang rehimen US-Duterte, nagpabilin nga mad-ingutan ang mga pamatan-on kag estudyante sang ila pundamental nga kinamatarung kag sa masarangan nga kalidad nga edukasyon. Ang singgitan sang mga Pilipino nga estudyante para sa luwas sa peligro nga pagbukas sang klase ang ginapabungol-bungolan sang rehimen Duterte paagi sa pagduso sang elitista nga moda sang "blended learning". Blended learning ang *band-aid* nga solusyon sang gobyerno samtang nagapadayon nga wala siya sang ikasarang nga tapnaon ang

pandemya kag plano ni Duterte nga maghulat na lang tubtob mag-abot ang bakuna. Paslaw ang *band-aid* nga solusyon sang gobyerno kag indi man gani ini maka-butang sang pondo pakadto sa kaugalingon sini nga programa para mahagan-hagan ang kahalitan.

Sa pagkamatuod, ang ginproponer nga 2021 budget ang mismo budget para sa korapsyon, gyera batok sa pumuluyo kag pag-ido-ido sa dumuluong nga mga imperyalista nga gahum imbes nga budget sa pagsabat sang pandemya kag budget para sa

pagserbisyo sa pumuluyo. Nagproponer ang Department of Education para sa P1.1 trilyon nga budget apang P548 bilyon ang ginproponer nga alokasyon. Ang ginproponer nga budget ang nagasabat lamang sang P15 bilyon sa P50 bilyon nga kinahanglanon para sa mga modyul. Malalapa, ang budget para sa paghimo sang mga klasrum kag pasilidad pang-ikaayong lawas ang ginpanubu-an sa 18% kag 19% ang ginnubo sa budget para sa Maintenance and Other Operating Expenses (MOOE). Samtang ang puno sang korapsyon kag ang kon-

tra-pumuluyo nga National Task Force to End Local Communist Armed Conflict ang may alokasyon nga P19 bilyones.

Ginpatingkad sang pandemya ang indi-masarangan kag komersyalisado nga kina-iyang edukasyon sa Pilipinas sa pagdamo sang pamatan-on nga indi-makasabay tuga sang limitado nga kapasidad pinansyal kag kulang sang husto nga mga imprastraktura kag rekurso. Sa Negros, nagrekord lamang sang 303, 218 ang nagpa-enrol sa publiko nga eskwelahan kung ikumpara sa 322, 346 ligad tuig samtang 12, 034 ka estudyante naman ang nagpa-enrol sa pribado nga eskwelahan kumpara sa 28,000 sa nagligad nga tuig. Ang implementasyon sang *blended learning* nagapamatuod lamang nga pabug-at, indi lamang sa mga estudyante kundi pati sa mga ginhikanan kag mga manunudlo kag nagtuga sang pag-antus pinansyal, pisikal kag mental.

Nagapawala ang rehimen Duterte sa panawagan sang mga estudyante para sa *academic freeze* kag nagapabilin nga wala sang balatyagon sa krisis nga dala sang Covid-19 nga pandemya kag tuman nga halit sang mga kalamidad. Ang *blended learning* nga tikang sa edukasyon ang labi

nga nagpalala sa mesirable, depiktuso kag negosyo nga edukasyon sa pungsod.

Natak-an na ang pamatan-on nga Pilipino sa nagapadayon nga kriminal nga kapabayaang kag hayagan nga pagabandona sang inutil, korap kag tiraniko nga rehimen US-Duterte.

Sa panahon sang nagapadayon nga kalakasan kag pagtapak sang aton kahilwayan kag demokrasya, nga labi nga nagabangkarote ang go-byerno ni Duterte kag tuman nga nagalukdo sang grabi nga pag-antus sang pagpamigos ang malapad nga masa, labi pa nga ginahangkat ang mga pamatan-on nga edukaron ang kasubong nga Pilipino sa matuod nga kahimtangan sang sosyedad kag armasang ang ihibalo sang pumuluyo.

Ang pamatan-on nga Pilipino ang wala-kakapoy nga nagabangon kag nagadamo ang bulyada sang mga protesta sang mga estudyante. Ginabitbit sa ini nga mga protesta ang wala pagsapak sa panawagan sang mga estudyante para sa *academic break*, kriminal nga kapabayaang kag wala sang kapasidad nga sabat sa pandemyang Covid-19 kag kalamidad sa pagdalasa sang mga bagyo sa pungsod. Nagapakig-isa man ang mga estudyante sa ila mga manunudlo sa ka-

wad-on sang kahandaon sang *blended learning* kag ang kapaslawan sa implementasyon sini. Ululupod sila nga nagaduso sang ila ekonomiko kag politikal nga mga demanda.

Wala na sang pag-atras ang rebolusyonaryo nga pagmartsa nga gina-usoy sang mga pamatan-on. Husto para sa mga pamatan-on nga padayon nga isulong kag pabaha-on ang kalsada sang mga

ANG **Paghimakas**

November 2020

Nagapasalamat ang *Ang Paghimakas* sa mga kontribusyon agud mangin madinalag-on ang ini nga isyu. Sa pagpauswag sang aton *Ang Paghimakas*, ginapangabay sa tanan nga bumalasa nga padayon nga mag-amot sang mga balita, piktyur, istorya kag iban pa nga sinulat. Nagapangayo man kami sang inyo mga suhestyon kag komentaryo paano pa gid ini pauswagon.

 angpaghimakas@yahoo.com

 fb.com/angpaghimakas.negros

 negrosrevportal.wordpress.com

protesta. Samtang labi nga makahas ang paghimakas masa, labi nga nagalig-on ang hanay sang pungsodnon demokratiko nga kahublagan. Kag indi na bag-o nga ang gilayon nga reaksyon sang pasista nga rehimen Duterte amo ang pagpakala-in kag pagpangred-tag sa mga nagapamatuk nga mga pamatan-on imbes nga pamati-an ang ila mga lehitimo nga mga demanda.

Nakatuon na kita sa kasaysayan kung paano mahapos nga tursihon sang mga gamhanan ang kuno kontra-insurhensya nga programa para hatagan rason ang mga pagpamatay kag pagpang-abduct sang mga aktibista. Makatarungan lamang kag nagakadapat nga pamatud-an nga indi terorista ang mga aktibista kag indi terorismo ang aktibismo. Mintras nagaluntad ang krisis, labi nga nagadamo ang militanti nga pamatan-on ang magatuhaw. Naluto ang kasaysayan sa mga leksyon

nga paagi lamang sa militanti kag kolektibo nga aksyon magatuhaw ang pinakamaayo nga mga pamatan-on.

Mintras kolonyal, komersyalisado kag pasista ang sistema sang edukasyon sa Pilipinas, nagapabilin nga madulom ang bwas-damag sang mga pamatan-on kag estudyante. Ang nagabaskog nga pasismo ni Duterte kag sang iya mga ido-ido ang nagatulod sa madamo pa nga mga pamatan-on nga Pilipino nga usuyon ang banas sang paghimakas, mag-arms kag magpakigbahin sa makatarunganon nga kawsa sang pungsodnon demokratiko nga rebolusyon. Ang banas sang armado nga rebolusyon ang solo lamang nga solusyon para hilwayon ang aton nga pungsod sa gapos sang pagpamigos kag pagpanghimulos. Nagakadapat lamang nga kolektibo nga mag-isa agud ipakigbato ang makipungsodnon, siyentipiko kag maka-masa

nga edukasyon paagi sa pagsulong sang pungsodnon demokratiko nga rebolusyon.

Nagatuon ang mga pamatan-on sa malapad nga masa. Ang rebolusyonaryo nga praktika upod sa masa ang basehan sang kina-alam. Kag

madamo nga rebolusyonaryo nga praktika ang nagadugang pataas sang kina-alam. Labi nga nasalang ang mga pamatan-on sa grabe nga mga bul-yada sang paghimakas masa. Kinahanglan nga palig-unon sang pamatan-on nga Pilipino ang ila hanay kag itandi ang ila kaugalingon nga paghimakas sa masang pigos - ang mga mangunguma kag mamumugon. Dapat magpabilin nga muklat ang pamatan-on nga Pilipino sa pagpakig-angut sang ila paghimakas sa sistematiko nga ugat sini gani pabaskugon ang kolektibo nga aksyon agud bag-uhon ang sistema.

Kag ang pinaka-katuyuan para sa mga pamatan-on kag estudyante amu ang magkupyatanay-kamot sa malapad nga masa agud isulong ang pungsodnon demokratiko nga paghimakas.

Tuman na ang kaugot kag kangil-ad sang malapad nga masa, kag subong labi na ka determinado nga makig-away. Indi pag-ibali-wala sang pamatan-on nga Pilipino ang hayagan nga tiraniko nga paghari sang pasista nga si Duterte, ang nagalala nga kondisyon sang malakolonyal kag malapyudal nga sistema sang sosyedad Pilipino. Mas ginpabaskog sang kontra-pigado kag kontra-pumuluyo nga mga programa kag

“Editorial...,” sundan sa pahina 11

3 patay, madamo pilason sa AFP sa sunod-sunod nga opensiba sang NPA

Oktubre 5

Matawhay nga napa-untat sang yunit sang Armando Sumayang Jr Command-New People's Army (ASJC-NPA) ang pag-opereyt sa minahan sang Golden Valley Small Scale Miners Association matapos nga ila gin sulod kag gin edukar ang mga trabahante kag ang salaligan sang nasambit nga minahan sa Brgy. Inayawan, Cauyan, alas 5:30 sang aga.

"Naka-abot sa igtalupangod sang NPA ang pagsulod sang sini nga minahan kag ang reklamo sang mga pumuluyo nga ginhimuan ini sang tikang para mapauntat ang pag-operar. Ginkadtuan sila kag gin edukar kabahin sang ila ilegal nga pagmina kag ginpa-athag ang basehan sang rebolusyonaryo nga gobyerno sa pagpauntat sa basehan nga makaguba sang kinaiyahan kag labi pa ang halit nga tugahon sini sa pumuluyo." suno kay Andrea Guerrero, tigpamaba sang ASJC-NPA.

Dugang pa ni Guerrero ila gina-apresyar ang pagkooperar sang Financier ukon Buyer kag mga trabahanti sang nasambit nga minahan sa tikang sang Rebolusyonaryo nga Gobyerno.

Oktubre 10

Nag-agum sang isa ka samaron ang elemento sang Civilian Auxilliary Force Geographical Unit (CAFGU) sang ginharass sang yunit sang Leonardo Panaligan Command-New People's Army (LPC-NPA) ang ila detatsment sa Brgy. Binobohan, syudad sang Guihulngan, alas 5 sang hapon.

Sa pareho nga adlaw kag oras, killed-in-action si Raymond Fat nga Commanding Officer sang CAFGU kag aktibo nga naga duty sa Imelda Detatsment, Sityo Paradise, Brgy. Imelda, sa pareho gihapon nga syudad.

Oktubre 12

Ginharass sang LPC-NPA ang detatsment sang Special Action Force (SAF), alas 7:00 sang gab-i, sa Sityo Hinugpayan, Brgy. Balogo, Guihulngan, Negros Oriental.

Nobyembre 4

Ginharass sang yunit sang LPC-NPA ang naga-operasyon nga tropa sang 62nd Infantry Battallion sa Sityo Inangaw, Brgy. Sandayao, Guihulngan, Negros Oriental alas 3:00 sang hapon.

Sa pareho gihapon nga adlaw, nag-agum sang 2 ka Killed-In-Action (KIA) kag madamo nga samaron ang mersenaryo nga elemento sang 62nd IB sa ambus nga gindihon sang LPC-NPA sa Sityo Matal-e, sa pareho gihapon nga Brgy, alas 7:00 sang gab-i.

"Ang ini ang taktikal nga opensiba ang sabat sang LPC-NPA sa patarasak nga kala-kasan sang tropa sang 62nd IB ang mersenaryo nga idido sang pasista nga rehimen US-Duterte nga wala-untat nga nagaterorisa sa mga pumuluyo sa Central Negros," suno kay Ka JB Regalado, tigpamaba sang LPC-NPA.

Atake sa mga Negrosanon nga mga pamatan-on, ginkundina

Ginakurog ang rehimen Duterte sa nagadako nga kahublagan masa sang pamatan-on, nga nagresulta ini sang pagpang-atake sa mga pamatan-on agud pakala-inon ang ila lehitimo nga demanda.

Sang ika-lima nga State Of the Nation Address, sari-sari nga grupo sang mga pamatan-on ang nag-organisa sang protesta agud ibuyagyag ang matuod nga kahimtangan sang pungsod labi na ang nagalala nga kondisyon sang mga pamatan-on nga ginpalala sang Covid-19 nga krisis.

Sa Dumaguete, ang protesta ang ginpangunahan sang Kabataan Para sa Karapatan-Negros Oriental (KPK-Negros), ang network sang mga lamharon nga mga tig-dampig sang tawhanon nga kinamatarung. Antis pa man magtipon para magsugod sa programa, hayag nga makitan ang mga katapu sang AFP kag PNP sa Dumaguete Freedom Park. Ang isa ka opisyal sini nga si Cimafranca ang nagpalapit kag nagapamilit nga illegal ang ila nga pagtipon sa pihak nga ginasunod ini ang mga health protocol. Gilayon dayon nga gin usisa sang mga kapulisan ang ila mga gamit kag ginpangkompiskar ang ila mga plakards kag mangin iban nila nga gamit bisan wala ini sang search warrants.

Sa Bacolod, ang mga pamatan-on nga nagprotesta sang ika-lima nga SONA ang

hayagan nga gin-redtag sa sosyal medya. Sa duha ka separado nga facebook post sang Brown Eagle, ang opisyal nga facebook account sang 303rd Infantry Brigade, nag palapta ini sang kolahe sang mga laragway nga ginkuha sadtong #SONAgkaisa kag orihinal nga nakabutang sa League of Filipino Students (LFS-Bacolod) nga facebook page. Ang imahe ang naga-unod sang tinaga nga “SONAGKAISA ng mga Virus na Terorista” CERTIFIED TERORISTA kag MAG RALLY PA KAYO AT SABAY NATING ISISI SA GOBYERNO ANG PAGTAAS NG COVID-19.” isa pa ka post ang ginpalapta sang Brown Eagle nga ginapabangdan ang LFS nga “isa sa pinakadako nga kabahin sang organisasyon sang Communist Party of the Philippines”.

Gin-kondenar sang Bacolod

Youth Alliance ang wala gina abi-abi nga post sang 303rd Brigade Facebook account nga ginapangbansagan ang mga Bacolodnon nga mga pamatan-on kag aktibista bilang terorista.

“Sa sini nga nagapadayon nga pagpang-redtag, klaro nga si Duterte kag ang iya mga ido-ido nga AFP ang nahadlok sa organisado kag gamhanan nga mga pamatan-on, nga nagabitbit lamang sang plakards kag ginagamit ang ila mga tingog para ibuyagyag ang pagpamigos nga gina-atubang sang masa,” suno sa pahayag sang LFS-Bacolod.

Pag-aresto sa pamatan-on nga tigdampig sang tawhanon nga kinamatarung

Sadtong Oktubre 2, gin-aresto sang elemento sang

"Atake..." halin sa pahina 5

62nd Infantry Battalion kag Civilian Auxiliary Force and Geographical Unit (CAFGU) sanday Wilmar Pongasi, Jovanie Bohol, Leoltran Trinidad, Juannie Obedas sa Brgy. Montilla, Moises Padilla, Negros Occidental.

Si Wilmar Pongasi ang isa sa mga convenor sang Kabataan Para sa Karapatan - Negros (KPK-Negros). Gin-updan siya ni Jovanie Bohol, lokal nga organisador sang mga mangunguma nga naghalin sa Cebu kag duha pa ka habal-habal drayber. Ang apat ang nagapadulong para magdihon sang pagpaniyasat sa erya kadungan sa serye sang pagbayolar sang tawhanon nga kinamatarung sa Central Negros sang sila ang ginbalabagan sang sila ang ginbalabagan sang sila ang ginbalabagan sang sila ang ginbalabagan sang tsekpyont.

Yara subong nahunong ang apat sa istasyon sang pulis sa Moises Padilla kag nagapangatubang sa patu-patu nga kaso sang ilegal nga paghupot sang armas kag ek-

splosibo. Kilala sa tawag nga Moises Padilla 4, pasulit-sulit ini sila nga gina redtag sang 62nd IBPA sa ila istasyon sang radyo nga Bayanihan FM. Sadtong Nobyembre 17, ilegal nga gin-interogar sang 62nd IBPA si Jovanie Bohol.

Ang pagtinguha sang rehimen Duterte nga tapna-on ang nagadako nga militanti kag patriyotiko nga kahub-lagan sang mga pamatan-on ang paslaw. Ang pamatan-on nga Pilipino ang indi lamang magpahimuyong sa tunga sang hayagan nga tiraniko nga paghari sang pasista nga si Duterte. Ang pungsodnon kag militanti nga pamatan-on ang magabato batuk sa nagabaskog nga pagpang-atake sang nagakadunot nga rehimen Duterte. Padayon nga magapanindugan ang pamatan-on nga Pilipino upod sa malapad nga masa sa pagbato sa pasista nga si Duterte labi na ang pagpalayas sa iya sa gahum.

Paghanas sa Basic Journalism, ginlunsar sang KM - Southeast Negros

Masobra sa 10 ka mga katapu sang Kabataang Makabayan (KM-Southeast Negros) ang nakatambong kag nakatapos sa gindinon nga paghanas sa Basic Journalism nga ginlunsar sang yunit sa idalum sang Rachele Mae Palang Command -New People's Army (RMPC-NPA).

"Gitambongan ang amo nga paghanas sa mga pamatan-on nga nagserbe barefoot reporters nga sa nagligad naka-eksperensya na sa pag-report sa mga progresibong programa sa radyo." suno kay Maria Christina Guerrero, tigpamaba sang KM-Southeast Negros.

Gintum-ukon sa nasambit nga paghanas nga naglab-ot sa duha ka adlaw ang mga sandigan nga prinsipyo kag kahanas sa paghimo sang balita kag nagpokus ini sa pagsulat kag pagdul-ong sang balita.

Dugang pa ni Guerrero ang mga nagtambong ang magaserbi nga Quick Reaction Team ilabi na sa panahon nga nagabaskog ang paglapas sa tawhanon nga kinamatarung dala sang mahigko nga gyera nga ginalunsar sang pasista nga rehimen Duterte sa kaumahan. **AP**

Blended learning, delubyo ang dala sa mga estudyante

Wala-balatyagon kag kulang sa preparasyon ang ahensya sang Department of Education (DepEd) sa pagpamuno sang tiglikom sini nga si Sec. Leonor Briones kag ang rehimen US-Duterte. Ang butyag sang minilyon ka mga estudyante kag mga kabataan sa lapit duha na ka bulan nga pag-umpisa pormal sang paantus nga "distance learning".

Ampisar sang madamu nga pagpamatuk sang sari-sari nga mga grupo kag indibidwal, pilit ini nga ginpatuman nga gin-ulan lamang sang sari-sari nga rekla-

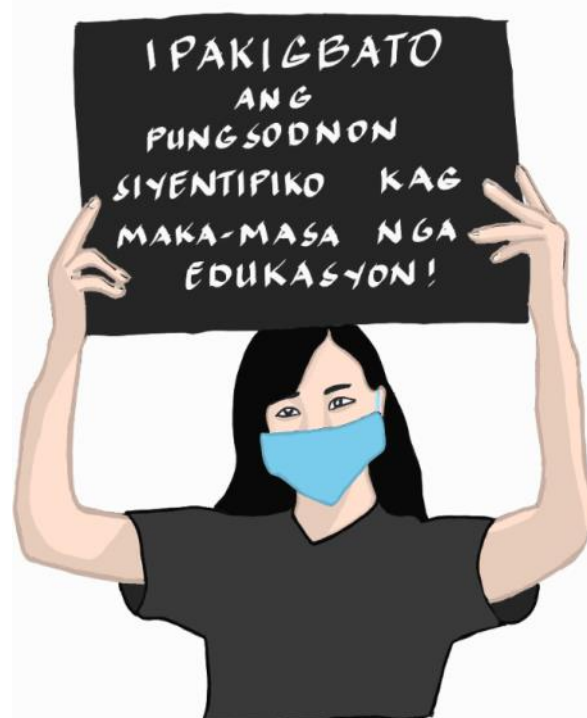
mo, isyu kag kontrobersiya iya ginpili.

ang online, modular kag radyo/telebisyon nga "distance learning" sang reaksyunaryo nga gobyerno. Nagapamatuod nga paslaw kag tuman ka layo sa reyalidad sa kahimtangan sang mayorya nga mga pigos nga pumuluyong Pilipino ang ini nga tipo sang pagtu-on nga mas ginpalala pa gid sang kriminal nga kapabayaang, inutil kag pasista nga tikang sang rehimen sa atubang sang wala naganubo nga kaso sang Covid-19 sa pungsod.

"Indi kami gani makabakal pagkaon sa matag-adlaw namon nga kinahanglanon, sa gadget kag load pa." suno kay Marie, indi niya tuod nga pangalan, 16 ang edad, hayskul sa erya nga ginahulagan sang NPA diri sa Negros. Ini ang iya nangin pahayag sa pamangkot ngaa modular ang

Sa "distance learning" sang DepEd nga mahimo magpili sa tatlo ka tipo sang pagtuon: online, modular kag radyo/telebisyon nga basehan. Apang sa aktwal, ini tanan ang nangin paantus kag depektibo nga pamaagi sa mga estudyanti kaangay ni Marie nga nabudlayan sa pag-agum sang mga kinahanglanon nga gamit kaangay sang laptop, android nga selpon, load pang-internet, signal kag iban pa.

"Bisan sa modular nga pagtuon nabudlayan man kami gihapon. Wala sang may magbulig sa amon paano ni hangpon kay ang amon nga ginkananan wala labot nga elementarya ang nalab-ot, bilog man nga adlaw nga ato sa kampo para mag-obra," dugang ni Marie nga nagakahangawa man kung masarangan niya nga mahimo ang modular nga

pamaagi bangod may duha pa ini ka utod sa elementarya nga ginabuligan paano ma sabtan ang ila man mismo nga modyul.

Suno pa sa pahayag nga ginpagwa sang Kabataang Makabayan (KM-Negros) sa ginpatuman nga "distance learning" labi pa nga na kompromiso ang kalidad sang edukasyon kag labi pa gid nga nagdamu ang isip sang mga pamatan-on kag kabataan ang nadingutan sang kinamatarung para sa masarangan kag kalidad nga edukasyon. Pamatuod diri ang pagnubo sang nagpa-enroll. Sa Negros nagrekord lamang sang 303,218 ang publiko nga mga buluthuan kumpara sa 322,346 sang nagligad tuig samtang 12,034 naman ang sa pribado kumpara sa 28,800 nagligad tuig. Ang grabe nga pagtaas sang numero sang

"Atake...", halin sa pahina 7

mga indi maka-eskwela ukon *out-of-school youth* ang tuman nga kangil-ad.

Sa bilog pungsod tuman ang pagdako sang "*drop-outs*" ukon ang nag-untat labi na sa paglupok sang krisis. Sa subong 20.7 milyon lamang ang nakapa-enroll kumpara sa 27.7 milyon nga nagpa-enroll sadtong tuig 2019.

Apang ang DepEd kag ang rehimen ang nagapabilin nga bulag kag bungol sa demanda sang mga kabataan kag ginikanan para sa komprehensibo nga tikang kag konkreto nga solusyon agud luwas sa peligro nga pagbalik sang mga kabataan sa buluthuan. Hayagan nga gin-abandona sang estado ang mga kabataan kag mga manunudlo sa tunga sang krisis, kahalitan tuga sang asud-asud nga igo sang bagyo kag nagahabok nga numero sang nawad-an sang trabaho.

Samtang minilyon ka pumuluyong Pilipino ang nagantus bangod sa kriminal nga kapabayaang sang estado. Bilyones na man ang ginab-

ulsa sang rehimen para sa pasismo isa na diri ang P19 bilyon nga pondo nga gin alokar para sa NTF-ELCAC nga kalakasan, red-tagging kag harassment ang dala sa komyunidad. Wala sang pag-ulikid ang DepEd kag si Duterte sa kabudlayan sang mga pumuluyo indi lang sa pag-eskwela pati na sa bagyo kag pandemya.

Ginbuyagyag sang sari-sari nga unos nga gina-atubang sang kabataan kag pumuluyo ang kapalpakan sang subong nga administrasyon. Wala na ginatago sang rehimen nga wala ini sang amor sa panawagan sang mga kabataan kag estudyante.

Apang sa amu man sini nga higayon nga nagapanikasog nga magtindog ang mga kabataan kag mga estudyante upod na ang malapad nga pumuluyo. Indi lang para ibangon ang ila kaugalingon sa bayo sang madamo nga hamapas sang mapanghangkat nga panahon, kundi lakip na diri ang ila determinasyon nga baguhon ang nagahuyango kag nagakadunot nga sistema sang edukasyon sa diin nagaserbi lamang sa interes sang mahimuslanon kag mapiguson nga nagahari nga sahi.

Sa sini man nga pinakamadulom nga tini-on labi nga nagatingkad ang signipikante

nga papel sang mga pamatanon kag estudyante nga yara permi sa unahan sang paghimakas masa para sa pagtuga sang kasaysayan.

Sa atubang sang hayagan nga atake sa edukasyon kag terorismo sang estado, hugot nga nagapakig-angot ang mga paglaum sang pungsod sa malapad nga hanay sang pumuluyong Pilipino nga natak-an na sa tagumatayon kag nagahuyango nga panggobyerno ni Duterte. Sa kada panahon, ang lugar sang mga pamatanon ang yara sa paghimakas upod ang masang pigos. Bitbit ang mapang-away nga espiritu ni Bonifacio, Rizal, Jacinto kag sang mga pamatanon sa panahon sang First Quarter Storm kag KM, handa ang mga pamatanon nga ipadayon ang indi pa tapos nga rebolusyon agud paslawon kag tapuson ang tiraniko nga paghari sang US-Duterte nga rehimen kag ma-angkon ang matuod nga kahilwayan kag pagbag-o.

Mintras may pagpamigos kag pagpanghimulos, may magatuhaw nga mga binhi sang rebolusyon para manindugan kag maghimakas. Kag sa kada naga-usbong nga henerasyon, padayon nga may magatuhaw nga magabitbit sang hinganiban nga amu ang magapadayon sang dungganon nga kahublagan. **AP**

Pagpasidungog & Pulang pagsaludo kay Kaupod Armando Sumayang Jr.

Si Armando Sumayang Jr. ukon kilala sa tawag nga Ka Pao, may asawa kag isa ka anak. Naghalin sa sahi sang imol nga mangunguma. Anak sang isa ka mamumugon sa kampo. Tuga sang tuman nga kaimulon, ang amay nagsulod sa pagka-CAFGU. Ang ila lugar sadto ginahulagan na sang mga kaupod nga armado gani madali nga na-impluwensyahan sa lamharon nga edad.

Bunga sa kina-iya sang pamatan-on nga bukas sa mga bag-o kag progresibo nga ediya kag aktwal nga na-agnan ang tuman nga kaimulon tuga sang mapiguson kag mahimuslanon nga sistema sang malapyudal kag malakolonyal, madali sini nga nahangpan ang rebolusyonaryo nga armado nga paghi-

makas. Sa edad nga 18 nagdesisyon ini nga maglubos panahon nga magserbisyo sa armado nga rebolusyon paagi sa pagpasakop sa NPA.

Tuga sang tuman nga kapigaduhon kag komersyalisado nga edukasyon, elementarya lang ang naabot niya nga pag-eskwela sa burgis nga eskwelahan. Apang bukas siya sa pagtu-on kag duna na nga may talento. Gina-angkon niya ang isa ka maayo nga ehemplo sang pamatan-on nga maukod nga magtuon, maayo magpropaganda kag may ikasarang maghatag sang mga politikal kag ideolohikal nga mga pagtuon.

Bangod sa iya aktibo nga partisipasyon kag malawig nga praktika sa rebolusyon, may ikasarang siya sa pangmilitar nga hilikuton kag kapasidad nga magpatuman

sang komprehensibo nga tahas basi sa lebel sang katungdanan nga gintalana sa iya. Maayo mag-organisa, magpahulag kag makigrelasyon politikal sa masa kag mga kaupod.

Una nga responsibilidad nga iya gintungdan amo ang squad leader (SL), naga-akto man nga Giya Politika (GP) sang squad, Politikal nga Instruktor (PI) kag Platoon Leader (PL) sang platoon tubtob nangin sekretaryo sang isa ka larangan kag napili-an sa komperensya sang rehiyon nga mangin katapu sang Komite sa Rehiyon sang Negros.

Sa panahon sang Kahublagan Panadlong, nangin kabahin sya sa nagpaninidugan kag nagtib-ong sang prinsipyo sang Partido kag nagpraktika sa malawig nga panahon

tubtob sang iya kamatayon. Nagbulig sa madasig nga pagpalapad kag pagkosolida sang mga baseng masa kag pag-recover sang mga daan nga baseng masa nga napabayaan bangud sang malala nga paglihis. Naghatag sang mga pagtuon kag nagsaway kaangut sa mga kahuyangan kag kasaypanan sadto sang Partido kag Hukbo nga nagtuga sang daku nga halit nga nagbunga sang pagkawasak sang baseng masa.

Si Ka Pao may kina-iya nga hipuson bunga sang iya sahi nga ginhalinan, may panahon nga nagabatyang ini sang inperyoridad ilabi na sa mga kaupod nga intelektwal nga halin sa urban apang madali niya ini nga mapangibabawan. Mapa-inubuson kag mataas ang pasensya apang madali nga makigbagay sa mga kau-

“Pagpasidungog...,” halin sa pahina 9

pod. Angkon nya ang kina-iyang isa ka maayo nga soldado nga wala nagabalibad sang mga ginatalana nga hili-kuton sa iya bisan ano ka budlay basta iya ini nga masarangan.

Napatay si Ka Pao sadtong tuig 2010 sa Sityo Cayamoni, Brgy. Camindangan, syudad sang Sipalay. Nagapangita siya sang bubon agud makuhaan sang tubig dala sang halos semana na nga sigi sila atras bangud sang sige-sige nga operasyon sang kaaway nga nagalagas sa ila.

Likum sa ila ihibalo, sekreto nga nasundan sila sang kaaway bangud sa ila mga agi nga nagamarka kag nakaposisyon na ini sa ila alagyan. Isa sya sa nagboluntaryo nga magpangita sang bubon bangud relatibo ini nga may ideya sa sini nga lugar. Sang makita sila sang kaaway sa

halos 30 metros nga distansya, ila ini ginpalukpan kag napuruhan gid si Ka Pao. Wala na nakabulig ang iban nga mga kaupod bangud ara sa maayo nga posisyon ang kaaway.

Nagtaliwan si Ka Pao sa kamot sang mapintas nga berdugo nga kaaway apang ang iya pagtaliwan wala nagakahulugan nga makapaluya sang panindugan sa pagpadayon sang iya ginhimakasan. Sa baylo, madamu pa nga Ka Pao ang nagtuhaw agud ipadayon ang wala niya matapos nga misyon para sa pumuluyo.

Ang iya paghalad sang bilidhon nga kabuhi naghatag sang kaisog kag dugang nga kusog agud nga ipadayon ang armadong rebolusyon. Ang magtungud sang hilikuton sa armadong rebolusyon nga wala naga-ulikid sa kaugalingon-isa sa mga kina-iyang ni Ka Pao

nga dapat hugot nga i-aplikar agud padayon nga maghimakas tubtob mahilway ang bugos nga pumuluyo ilabi na ang mga mamumugon kag mga mangunguma.

Ang nag-ilig nga dugo ni Ka Pao kag sang madamo pa nga mga martir sa rebolusyon ang padayon nga nagapanalaytay sa ugat sang madamo pa nga mga rebolusyonaryo nga pamatan-on sa subong nga yara sa unahan sa pagsulong sang armado nga rebolusyon. Ang armas nga ila nabuy-an ang pagabitbiton sang libo-an ka mga pamatan-on nga ginatibong ang armado nga rebolusyon tubtob mawasak ang kadena sang sistema nga mahimuslanon kag mapiguison.

Pabilin nga mangin buhi si Ka Pao sa tagipusuon sang masang ginapigos kag ginahimuslan! **RP**

Awit ng Kabataang Makabayan

Lyrics: Jose Ma. Sison Music: Felipe de Leon Jr.

**Kami ang kabataang makabayan
Bisig ng manggagawa't magsasaka.
Lakas at pag-asa ng buong bayan
Sa lunsod at sa mga lalawigan.**

**Aming layuni'y paunlarin ang ating bayan
Ibagsak ang asenderong salot ng bayan.
Kami'y lumalaban sa kaaway ng bayan
Mapang-aping kapitalistang dayuhan.**

**Kami ang kabataang makabayan
Sagisag at ningning ng kalayaan.
Kami ang kabataang makabayan
Apoy ng pagkakaisang walang hanggan.**

“Editorial...,” *haln sa pahina 3*

polisiya sang rehimen US-Duterte, ang nagduso sa pamatan-on nga Pilipino nga kuha-on ang de-saysibo nga panindugan nga mangin ara sa unahan sa pagbag-o sang sini nga sistema. Tayugon sang mga pamatan-on sa pagpakig-isa nila sa pungsodnon demokratiko nga paghimakas sang pumuluyo kag pagbato batok sa neoliberal nga mga polisiya kag pasista nga paghari sang US-Duterte nga diktadurya.

Ginpamatud-an sang kasaysayan kon paano nangin ara sa unahan ang pamatan-on nga Pilipino sang *First Quarter Storm* sang 1970 kag nag-uyat sang signipikante nga papel sa pagpalayas sa pasista nga diktadurya ni Marcos. Ang pamatan-on nga Pilipino ang magatuga liwat sang kasaysayan kag magalunsar sang malapnagon nga mga protesta agud sukton ang pabaya nga si Duterte sa iya madamo nga krimen batok sa pumuluyo. Wala lamang nakasaad sa mga libro kag sa kolektibo nga memorya ang kasaysayan, kundi dapat pahanumdumon sang aton katungdanan nga itib-ong ang pahimakas para sa kahilwayan kag demokrasya.

Labi nga nagataas ang balod sang rebolusyon sa Pilipinas.. Husto lamang nga pabaskugon sa tanan nga rebolusyonaryo nga pwersa ang pungsodnon demokratiko nga rebolusyon nga may katuyuan nga sukton si Duterte kag ang iya mga kahimbon sa ila mga krimen nga ginkomiter batok sa pumuluyo. **AP**

ALING PAG-IBIG PA ANG MAY DANGAL?

*Tula ni Wilmar “Verdy” Pongasi
Detenidong politikal
Oktubre 15, 2020*

Nang ako’y lumisan sa aking
pinagmulan,
Hangad ko’y pagsilbihan ang ating
inang bayan,
Sa tuktok ng bundok, sa simpleng
pamayanan,
Ako’y nakarating sa 70% ng lipunan.

Bitbit ang mithiin palayain ang
sambayanan,
Aking nasaksihan ang kanilang
kalagayan,
Sa usaping pulitika, ekonomiya, at
karapatan,
Sila ay naging biktima ng malaon
nang niyurakan.

Tunay na “inhustisya” ang ugat ng
digmaan,
Ito rin ang dahilan kung bakit ako’y
nasa kulungan,
Kaya para sa aking pamilya, kasama
at kaibigan,
Huwag kayong mag-alala, ako’y
walang kasalanan.

Dahil ang sundan si Kristo ay
gawaing marangal,
Na mahalín ang kapwa at
paglingkuran ang sambayanan.
Kung ang pagmamahal sa bayan ay
pagiging kriminal,
Aling pag-ibig pa kaya ang may
dangal?

Ano ang Kabataang Makabayan ?

Ang KM ang likom nga pungsodnon demokratiko nga organisasyon masa sang kahublagan sang kabataan kag estudyante.

Ginbalay ini sadtong ika-30 sang Nobyembre 1964, ika-101 nga tuig sang pagkabun-ag ni Andres Bonifacio. Ang petsa sang pagkabalay sang KM indi lamang paghanduraw kay Andres Bonifacio kag ang papel nga ginatiglawas sang Katipunan sa Rebolusyon Pilipino.

Kapyot sang KM ang espiritu nga alagan ang pumuluyo. Hugot ang angot sang KM sa masang anakbalhas agud magpangabuhi upod sa ila, magtuon sa ila kag magdihon sang pangsosyedad nga pagtuki kag hilikuton masa.

Sin-o ang pwede nga magpakigbahin sa KM ?

Tanan nga pamatan-on nga Pilipino nga nagapati sa pungsodnon demokratiko nga rebolusyon kag ginabaton ang mga panindugan kag katungdanan nga nakasaad sa konstitusyon sang KM ang pwede magpatapo sa KM.

Ano ang katungdanan sang KM ?

- Isahon ang pinakamalapad nga isip sang masang pamatan-on sa linya kag programa sang Demokratiko nga Rebolusyon sang Banwa (DRB).
- Ikabuhi kag isulong ang kahublagan propaganda para sa DRB.
- Tun-an ang mga kasulatan sang proletaryo nga ideyolohiya sang Marxismo-Lennismo-Maoismo bilang giya sa rebolusyon Pilipino kag ipalapnag ini.
- Hugot nga suportahan ang armado nga

paghimakas sa kaumhan. Remoldehon ang kaugalingon kag kapareho nga mga pamatan-on para aktwal nga magbahin sa armado nga pagbato kag mag-intra sa Bag-o nga Hangaway sang Banwa.

- Ikabuhi kag ipakigbato ang mga demokratiko nga kinamatarung kag kaayuhan sang mga pamatan-on.
- Ikabuhi kag mag-intra sa mga kontra-imperyalista, kontra-pyudal kag kontra-pasista nga paghulag kag paghimakas sang pumuluyo. Magbulig sang pagkabisig kag pag-organisa sang iban pa nga seksyon sang intelihensya kag peti-burges sa kasyudaran sa bahin sang rebolusyon.
- Ikabuhi ang espiritu sang pag-alagad sa pumuluyo kag rebolusyonaryo nga panibag-o nga porma. Mangabuhi sa sandigan nga masa, magtu-on kag ipadayon ang kahublagan kag paghimakas sang masang anakbalhas.

angpaghimakas@yahoo.com

facebook.com/angpaghimakas.negros

negrosrevportal.wordpress.com

ndfnegros

